

Preventiefiche

06.04.2020

Bijzondere preventiemaatregelen voor bouwwerkzaamheden en hervatting van bouwwerkzaamheden tijdens de coronacrisis

Beschrijving

Dit document geeft een opsomming van de preventiemaatregelen die na te leven zijn vooraleer activiteiten op bouwerven veilig kunnen worden verdergezet of terug opgestart kunnen worden tijdens de coronacrisis.

Daarbij wordt rekening gehouden met de richtlijnen van de overheid en de laatste update in deze van de eerste minister dd. 27 maart 2020.

We verwijzen eveneens naar de informatiefiche Maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus op bouwplaatsen.

Na te leven preventiemaatregelen tijdens de coronacrisis

Bouwwerkzaamheden	Risico's aan de bron uitschakelen	Organisatorische en collectieve maatregelen	Persoonlijke beschermingsmaatregelen
Alle <i>(deze maatregelen zijn bij alle onderstaande werkzaamheden te respecteren)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Thuisblijven in geval van Corona-infectie (van zichzelf of een gezinslid) • Thuisblijven in geval van mogelijke symptomen van Corona-infectie • Thuisblijven in geval van koorts bij gezinslid • Thuiswerken als de functie het toelaat	<ul style="list-style-type: none"> • Respecteren van de social distancingregel: steeds op minimaal 1,5m van elkaar blijven – bij vervoer, uitvoering van werken, overlegmomenten en pauzes¹ • Zo veel mogelijk met individueel gereedschap werken • Geen individueel gereedschap doorgeven • Ontsmetten van gemeenschappelijk gereedschap bij wissel van gebruiker • Geen telefoon / GSM uitwisselen • Zoveel mogelijk in vaste, kleine teams werken • Overleg en vergaderingen zo veel mogelijk digitaal en/of telefonisch organiseren • Indien niet mogelijk, overleg, vergaderingen en pauzes zo veel mogelijk in de buitenlucht houden in plaats van in de werkkeet.	<ul style="list-style-type: none"> • Alle maatregelen qua persoonlijke hygiëne strikt opvolgen (geen handen schudden, regelmatig en grondig wassen van de handen, hoesten / niezen in de elleboog, gezicht zo weinig mogelijk aanraken, ...)

¹ Enkel in het kader van werkzaamheden met hoogdringendheid kan hiervan afgeweken worden, mits inachtnaam van alle andere hygiënische preventiemaatregelen

Bouwwerkzaamheden	Risico's aan de bron uitschakelen	Organisatorische en collectieve maatregelen	Persoonlijke beschermingsmaatregelen
		<ul style="list-style-type: none"> • Overlegmomenten, vergaderingen en pauzes organiseren in kleinere groepen, zodat de social distancing gegarandeerd blijft • De sociale voorzieningen voldoende (dagelijks) reinigen en ontsmetten en voorzien (en regelmatig aanvullen) van vloeibare zeep en desinfecterende middelen • Affiches met de preventiemaatregelen voorzien	
Bouwwerken in open lucht	<ul style="list-style-type: none"> • Alleen werken	<ul style="list-style-type: none"> • Respecteren van de social distancing regel: steeds op minimaal 1,5m van elkaar blijven – bij vervoer, uitvoering van werken, overlegmomenten en pauzes • Grote concentraties in werfkeet vermijden door spreiding van rusttijden	

Bouwwerkzaamheden	Risico's aan de bron uitschakelen	Organisatorische en collectieve maatregelen	Persoonlijke beschermingsmaatregelen
Bouwwerkzaamheden binnen in niet-bewoonde gebouwen en woningen	<ul style="list-style-type: none"> • Alleen werken	<ul style="list-style-type: none"> • Respecteren van de social distancing regel: steeds op minimaal 1,5m van elkaar blijven – bij vervoer, uitvoering van werken, overlegmomenten en pauzes • Ook aandacht besteden aan deze afstandsregel bij het betreden van ruimten • Voldoende ventilatie voorzien	
Dringende werkzaamheden en tussenkomsten² in bewoonde gebouwen (loodgieter, chauffagist, ...)	<ul style="list-style-type: none"> • Alleen werken	<ul style="list-style-type: none"> • Respecteren van de social distancing regel: steeds op minimaal 1,5m van elkaar blijven – bij vervoer, overlegmomenten en pauzes. Zo veel mogelijk op minimaal 1,5m blijven bij de uitvoering van de werken. • Ook aandacht besteden aan deze afstandsregel bij het betreden van ruimten • Vooraf vragen om goede ventilatie te voorzien • Vooraf vragen om de installatie goed bereikbaar te maken	<ul style="list-style-type: none"> • Masker (FFP2/FFP3) • Bijkomende PBM's in functie van de werkzaamheden (bvb. handschoenen eenmalig gebruik, bril, wegwercoverall, ...)

² Voor werkzaamheden en tussenkomsten in bewoonde gebouwen is hoogdringendheid in het kader van veiligheid, welzijn en hygiëne een strikte vereiste.

Bouwwerkzaamheden	Risico's aan de bron uitschakelen	Organisatorische en collectieve maatregelen	Persoonlijke beschermingsmaatregelen
		<ul style="list-style-type: none"> • Vooraf vragen of bewoners gezondheidsklachten hebben in verband met Corona of tot een risicogroep behoren • Zorgen dat de bewoners de social distancing-regels kunnen respecteren • Contacten met documenten of apparatuur vermijden bij aftekenen. De voorkeur geven aan het achteraf elektronisch laten ondertekenen van bestel- of werkbonnen.	<ul style="list-style-type: none"> •
Hervatten van activiteiten na stopzetting van een werf		<ul style="list-style-type: none"> • Extra aandacht besteden aan het ontsmetten van sociale voorzieningen, de gereedschappen, voertuigen, deuren, klinken, poortjes, schakelaars, ... VOOR het hervatten van de werkzaamheden • Voor extra maatregelen zie verder § 5. Extra aandachtspunten om veilig de bouwwerken terug aan te vatten	

Bouwwerkzaamheden	Risico's aan de bron uitschakelen	Organisatorische en collectieve maatregelen	Persoonlijke beschermingsmaatregelen
Afhalen bouwmaterialen bij leverancier	<ul style="list-style-type: none"> • Bestellingen per mail/telefoon doorgeven	<ul style="list-style-type: none"> • De goederen ophalen op een op voorhand afgesproken plaats • Fysiek contact met de magazijnier is niet toegestaan (min. 1,5 m social distancing bewaren) • De B2B-afhalingen worden zo georganiseerd dat social distancing regels strikt kunnen nageleefd worden: (1p per 10m² toegelaten) • De werknemer van de leverancier tekent de leveringsbon en de bon wordt niet overhandigd bij de levering <p>Meer informatie over afhaling bouwmaterialen</p>	
Levering van bouwmaterialen op de werf	<ul style="list-style-type: none"> • Bestellingen per mail/telefoon doorgeven	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgen dat de laad- en loszones gescheiden zijn van de werkposten. • Volgens de onderrichtingen van FEMA mogen werknemers op de werf niet in aanraking komen met vrachtwagen of bestelwagen of onderdelen ervan (kraan, materiaal...) <p>Meer informatie over levering bouwmaterialen</p>	

Bouwwerkzaamheden	Risico's aan de bron uitschakelen	Organisatorische en collectieve maatregelen	Persoonlijke beschermingsmaatregelen
Levering van stortklaar beton op de werf	<ul style="list-style-type: none"> • Bestellingen per mail/telefoon doorgeven	<ul style="list-style-type: none"> • Enkel de werknemer(s) van de beleverde aannemer mogen de kubel en buizen manipuleren. Niet de betonmixerchauffeur (cfr. Onderrichtingen FEDBETON) • Systematisch min. 1,5m afstand houden tussen betonmixerchauffeurs, betonpompbedienaars en iedereen aanwezig op de werf • Niemand van de werf mag de betonmixer of de erbij horende uitrusting aanraken (stortgoot, buizen, bidons met hulpstof, waterkraan, enz...) • De werknemer van de leverancier tekent de leveringsbon en de bon wordt niet fysiek achtergelaten op de werf <p>Meer info: FEDBETON aanbevelingen van 27/03/2020</p>	
		Voor meer organisatorische en collectieve maatregelen en affiches zie Informatiefiche Maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus op bouwplaatsen	Voor meer persoonlijke beschermingsmaatregelen zie Informatiefiche Maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus op bouwplaatsen

Checklist om veilig te werken tijdens de coronacrisis

Sociale voorzieningen in het bedrijf³ en op de bouwplaats	OK ?
Zijn er mogelijkheden om de handen te wassen: stromend water en zeep?	☐
Is er papier voorzien om de handen af te drogen?	☐
Hangen er instructies uit hoe de handen correct gewassen moeten worden?	☐
Is de frequentie van reiniging van de toiletten en toiletcontainers verhoogd?	☐
Hangen de richtlijnen van de Federale Overheid i.v.m. social distancing en hygiëne uit?	☐
Zijn er maatregelen genomen in de werfkeet om op afstand van elkaar te eten (1,5m tussenin, niet recht over elkaar)?	☐

Werken met onderaannemers - derden	OK ?
Worden de onderaannemers/derden ingelicht van deze maatregelen?	☐

Informatie en vorming	OK ?
Worden externen onthaald en collega's verwelkomd zoals het hoort (geen hand, automatisch afstand houden).	☐
Beschikt men over een advies van de externe preventiedienst ?	☐
Heeft men een opleiding aan de werknemers gegeven inzake preventie besmetting met COVID-19?	☐
Is men op de hoogte van de wijze van overdracht (druppeltjes via hoesten, niezen, maar ook via oppervlakten)?	☐
Heeft men een schoonmaakprogramma met prioritaire aandacht voor eettafels, bureaubladen, klinken, toiletten, knoppen, telefoons, printers (alles wat aangeraakt wordt)?	☐
Heeft men voorzien om de werkplaats te ontsmetten wanneer een werknemer de werkplek wegens ziekte verlaat?	☐

Controle werknemers	OK ?
Worden werknemers met een hoest naar huis verwezen?	☐
Worden werknemers met een verhoogde lichaamstemperatuur (reeds $\geq 37,3$ °C) aangeraden om de huisarts telefonisch te contacteren?	☐
Worden werknemers met zieke huisgenoten naar huis verwezen?	☐
Wordt dit ook in posters opgenomen?	☐
Wordt maximaal in telewerk voorzien voor de bediendenfuncties?	☐

Arbeidsplaatsen in het bedrijf en op de bouwplaats	OK ?
Kan men op voldoende afstand van elkaar werken (> 1,5m)?	☐
Zijn de lokalen voldoende verlucht of worden deze regelmatig verlucht?	☐

³ Bedrijf = kantoor, atelier, magazijn ...

Arbeitsplaatsen in het bedrijf en op de bouwplaats	OK ?
Zijn er maatregelen genomen om besmetting via materialen te voorkomen (reiniging van werkstukken en arbeidsmiddelen die door meerdere werknemers gebruikt worden)?	☐
Worden dagelijkse controles uitgevoerd om na te kijken of de regels voldoende worden nageleefd ?	☐

Liften	OK ?
Worden liften uit dienst genomen of is er een affichering dat ze zo weinig mogelijk gebruikt mogen worden (reden: in een lift kan social distancing niet toegepast worden)?	☐

Werkketen / vergaderzalen	OK ?
Worden de werketen iedere morgen ontsmet (tafels, deurknoppen en ander frequent gebruikte onderdelen)	☐
Worden niet-essentiële vergaderingen geannuleerd?	☐
Worden de essentiële vergaderingen beperkt in tijd?	☐
Wordt het aantal deelnemers aan de vergadering beperkt?	☐
Wordt het aantal bouwvakkers die in de werfkeet eten beperkt ?	☐
Wordt na de vergadering / de etenspauze de ruimte gereinigd en verlucht?	☐

Werk- en andere voertuigen (heftrucks, dumpers, bestelwagens, ...)	OK ?
Is het gemeenschappelijk vervoer naar de bouwplaats aangepast (zodat de regels inzake social distancing in de bestelwagens gerespecteerd kunnen worden)?	☐
Worden voertuigen iedere morgen gereinigd en ontsmet (handgreep deuren) én bij wissel van chauffeur (handgreep deuren, stuur, versnellingspook, bedieningspaneel voor radio, airco, ...)?	☐

Aandachtspunten om veilig de bouwwerkzaamheden te hervatten

Aandachtspunten in verband met Corona bij heropstart	OK ?
Werden de sociale voorzieningen grondig ontsmet?	☐
Werden alle materieel, voertuigen, ... grondig ontsmet?	☐
Zijn er mogelijkheden om de handen te wassen: stromend water en zeep?	☐
Is er papier voorzien om de handen af te drogen?	☐
Hangen er instructies uit hoe de handen correct gewassen moeten worden?	☐
Is de frequentie van reiniging van de toiletten en toiletcontainers verhoogd?	☐
Hangen de richtlijnen van de Federale Overheid i.v.m. social distancing en hygiëne uit?	☐
Zijn er maatregelen genomen in de werfkeet om op afstand van elkaar te eten (1,5m tussenin, niet recht over elkaar)?	☐
Zijn er maatregelen genomen om de social distancing te organiseren op de werkplek?	☐
Heeft men een opleiding aan de werknemers gegeven inzake preventie besmetting met COVID-19?	☐
Werden maatregelen genomen om co-activiteit met onderaannemers te vermijden?	☐
Werden de preventie maatregelen eveneens geafficheerd in de sociale voorzieningen?	☐

Algemene aandachtspunten bij heropstart	OK ?
Werd de geldigheid van de keuringsbewijzen gecontroleerd (zijn alle keuringsbewijzen nog geldig, niet verlopen)?	☐
Werden de arbeidsmiddelen gecontroleerd op mankementen door een bevoegd persoon?	☐
Werd de elektriciteitsaansluiting gecontroleerd op mankementen door een bevoegd persoon?	☐
Werden de collectieve beschermingsmiddelen, steigers gecontroleerd door een bevoegd persoon?	☐
Werd de volledigheid van de werfafsluiting en signalisatie gecontroleerd?	☐
Werd een coördinatievergadering voorzien tussen alle actoren (onder- en nevenaannemers, veiligheidscoördinator en architect indien van toepassing)?	☐